

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkas utca 78. sz. alatt gr. BÄNFELI ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, esztörtökön és szombaton délelben.
A 6 évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A „nyiltelek”-i cikkek sora után 20 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, martius 12.

(D) Mekkora zajt ütének a bécsi lapok az erdélyi küldöttségnek szánt feleletből, a B-Szolnokmegyének adott leiratból, melyet az erdélyi kormányzó ur által a gazdasági egylethez intézett értesítvény feletti tombolással egészítének ki.

Mily fenhargon kiáltá mindezek után a „D. Ztg.” az unió otromba kíváratnak, s mint indultak e néni rágalma után riadóra a bécsi lapok, s ásták nyakra-főre a sirt azon eszmének, melyért a Király hágon innen és tul minden alkotmányos érzésű és megfontoló honpolgár szive egyaránt reményeket táplál.

Közöltük egyik minapi számunkban a „Wiener Ztg.” után a B-Szolnokmegyének adott udvari választ; láthatták abból olvasóink az unio iránybani felsőbb nyilatkozatot. Mi volt valjon abban, a mi által ezen törvény sirját megásva látták, hol van ott kimondva oly szó, mely a „D. Zeitungot” feljogosította volna arra, hogy az unió otromba kíváratnak nevezte?

Csak oly otromba kívárat ez, mire a b-szolnokmegyei leirat is csak ennyit mond, hogy az unio mindaddig kivihetlen, míg a nemzetiségek érdekeiket általa fenyegetve látják, s míg az öszbirodalom érdekeinek szükséges biztosíték nem nyújtatik.

De hátha a nemzetiségek nem fogják érdekeiket ezáltal fenyegetve látni, a minthogy nincs is fenyegetve; és hátha az öszbirodalom érdekeit szabályszerű kiegyenlítés által biztosítva látandja: mondhatja-e akkor a „D. Ztg.”, hogy az unio otromba kívárat. És valjon a mi egy pár feltétel teljesítésétől függ, kárhözvethető-e azon elv, otromba-e azon kívárat?

Látni való tehát, hogy a „Donau Zeitungot” sokkal inkább vezérli a gyűlölet és káröröm, mint a jozan publicistai megfontolás. Ő otromba kíváratnak mond oly törvényt, mely elvileg kivihetőnek az udvar által is el van ismerve, mihelyt a nemzetiségek s a birodalom érdekei nem látszanak sértve lenni általa.

Mi jól látjuk, hogy az unio kivihetőségének ezen feltételei annál inkább ruganyosok, mert Erdélyben két nemzetiség van ellene, s míg az uralkodó nem mint bíró áll e kérdés felett, addig ez eldölve nem lehet; s azt is jól belátjuk, hogy e reánk nézve kedvetlen pörben mi még ekkorig mind extra dominium vagyunk; de a „Donau Zeitung”-nak nem volna szabad oly információt tenni a pörben, mely egyik félnek hozott törvényen alapult kíváratát „otromba” czimmez illesse; ily journalistikai otrombaságot oly magas inspiratioju lapnak elkövetnie annyival kevésbbé volna szabad, mert a fenemlített udvari leirat éppen nem zárja ki az unio jövőjét, és pedig annyival inkább nem, mert a mint egyik minapi cikkünkben fejtegettük, mi sem akarjuk, hogy az unio által a nemzetiségek vagy a birodalom érdekei sértve legyenek, és bizunk is abban, hogy ha az idén nem, majd jövőendőben, s ha akkor nem, tehát azután valamikor meg fognak győződni, hogy az unio által a fenemlített érdekek sértve nem lesznek.

Hogy azon időpontig még a „Donau Ztg.” és társai gyakran foghatnak tombolni kárörömlükben, azt szentül hisszük, valamint azt is, hogy kibontakozásunk nehéz kérdései közt nem egyszer lesz még alkalmunk arra. Tudjuk, hogy igen sokszor fognak addig félreérteni, míg megértének. De azt is hisszük, hogy eljön az idő, midőn meg fognak érteni; el jön az idő, midőn nemzetünk az ő természetes álláspontjára állhat; ott megfogják látni, hogy a magyar megérthető, meg fogják látni, hogy saját házának fedele alatt testvéreivel együtt tud békében és barátságban élni, s meg tudja adni Istennek a mi Istené, és királynak a mi a királyé.

Híreztetés. Lapunk utóbbi számában a nyílt hála alatti szerk. jegyzet utolsó szavát „igérete” hibásan áll e helyett: „kegyeleto.”

Torda, mart. 8.

(Folytatása és vége.)

„Nem értünk a szőlő csemete ültetéséhez sem.” Az a primitív felfogás, mi nálunk a szőlőültetésnél divatozik, nap-

nál világosabban mutatja, szőlőművelési értelmességünk hév-mérőjén, a nehezkes kénső a nullon valjon jóval felül, vagy jóval alól gravitál. Azon ember, kit mi nálunk vin-czellérnek neveznek, másfél lábnyi mélységre, két láb hosszú s a fél láb széles lyukat váj ki az ő gajbójával, mely belülről egy sovány ürge fészkehez, kívülről leginkább egy szerszámvassal írt sokkal soványabb kérdőjelhez hasonlít; ebben aztán, minthogy szépszerint nem lehet, ebinaí módra, erőszakkal szorongatja a szőlőcsemete gyöngéd gyökszárait. Majd keresztül furakodnak azok a merre szélsőségek, azt mondja ő. Alól, oldalvást, természetlen, meddő, szilárd, talaj, mely a szegény terjeszkedni vágyó csemetegyök rostjait tengeres kárhoztatja. Ebből legyen aztán életerős, vidámon növekedő, termékeny szőlőtőke! Eppen mintha csinos kis ágyat adna a szerető apa növendék leánykájának ajándékba, s azt kívánná, hogy 10—15 éves, sőt még mennyasszony korában is kényelmesen megférjen benne. Ilyen okszerűtlen eljárás után, mely a növényről tápot, meleget, világosságot, levegőt elrekeszt, mely a nemes növény szabad életműködését mesterséges uton, szörnyű ok-talan módon már kezdetben megfojtja, azt várni, hogy abból gazdagon termő, busásan fizető, tartós töke legyen, csakis attól telik ki, ki azt hiszi, hogy dolgai úgy és akkor vannak rendén, a mint azokat ő cselekszi; s a mi kár, romlás, szégyen és hátramaradás a miatt éri, annak ő mind nem oka, az a kegyetlen üldöző sors munkája, (sors mala, nihil aliud).

A második előítélet még gonoszabb az elsőnél: Hatra, vakra, jóságra, termékenységre való tekintet nélkül ösz-vissza ültetjük a fajokat. Fajvegyítéssel ad a szőlő sok és jó bort. Váltig ezzel ámitjuk magunkat. Innen van, hogy hegyeink termeszethű tarlatát mutatják fel mindazon válfajoknak, melyeket a számítai nem tudó értelmelenség egy-másra halmazott. Valóban nagy hibát követett el közelebbi tarlatunkon a bíráló bizottmány, mikor nem a honi csoportoknak ítélte a szőlőre kitűzött első, sőt a második s harmad osztályu jutalmat is. Szőlőszeti, bortermelési felfogásunknak voltak azok szegénységi bizonyítványai. 40—50 féle válfaj csoportonként! Egyik rosszabb, silányabb a másikkal, alig lehetett a zagyva sokaságból néhány életrevaló fajt kihálaszni. Volt, lehetett alkalmunk megtanulni, miképp szőlőink beállításánál tévón járunk, s miért hogy szőlőgazdaságunk után évről évre növekedő kárt tapasztalunk. Hátramaradá-sunk, szegénységünk egyik főokát láttuk színről színre. Ez a fölfedezés fénys jutalmat érdemelt volna.

Szőlőbeállításnál vagy utjánál, ha azt a földnek szabályszerű felforgatása már megelőzte, három dologtól függ a bevárando haszon: a) a faj kitűnő jófajességétől; b) termékenységtől és c) korai v. közép éréstől. Jó, de roszul termő, és jól termő de roszféle faj választása egyaránt kár-al végződik. Kétféle jó bor-faj, ha későn ér, nem való éghajlatunkhoz, vagy csak válogatott talajt, fekvést és expozíciót igényel, mely ritkán van rendelkezésünkre. Azt kér-dem már, hány üti meg 40—50 féle keverék fajunkból az egész mértéket? Kevesebb mint gondolnók. Hegyeink területének harmadát, néhol felét a királyszőlő (Lámpor, lágy levelű) foglalja el. Korán érő, de ritkán, ugy szólva ex speciali gratia termő faj, mely ha egyszer megerősítette magát, egy-két évig fukarkodik termésével, meg bora erő-telen, izetlen, nehezkes, s hajlandó a megromlásra. A szilágyi termelők éppen e pinceos hálálta volta miatt küsz-bölték ki hegyeikből. Nagyan szerepel a Hóviz (Plinius-nál vitis acidula, ezüst levelű, utána nem cseng az ezüst), jó években se tagadja meg rosz erkölcsait, s csakis termé-kenységével brillíroz. Közép helyet a termékeny vékonya-haj (Boros) és kővérszőlő foglalhatná el osztályozá-sunkban, míg a főhelyet nemes zamatu, tartós, könnyű borok, s termékenységtől fogva is, az egész mértékű Som szőlő (acclimatizált Furmint) és Járdovány szőlő-nek kell nézetünk szerint fenntartani. Ez hü képe fajtermé-lési rendszerünknek! Terméketlen, dubius jellemű, vagy elismert rosz faj szőlőkkel rakjuk meg s töltjük be hegye-ink nagyobb részét, a fenmaradt tért pedig zagyva keverékével az értéktelen tarka-barka fajok legioinak, melyek közt, mint nemes növény a vadon füve közt, történetesen akad meg azon egy két valódi becses bíró nemes faj, mely jó miv-elés mellett egyenlő, értékes, keresett bort adhatna, s a gazda véres verejét meg is fizethetné.

De bár volna szőlőföldünk e kevert zagyva fajjal jó-módjával beültetve. „Jobban terem, s csak is ugy megy tökéletességre a szőlő, ha ritka.” Tapasztalás, értelmes gazdák százados gyakorlata, a dolog természete, egyaránt megallozják e légből merített, felette káros előítéletet. Ka-lászos gabona, vagy takarmánynál áll-e az, hogy a ritka, foltoz vetés v. ültetés aránylagosan sokszorozza a jövedel-met? Nem áll a szőlőnél is; a szőlőnél nem csak a nap, meleg, szabad légjárás, az árnyék is tényező, módjával. Ne legyen a szőlő hasonló sűrű erdőhöz, de a levágtott er-dőhöz se hasonlítson, melynél az erdő helyét csak a meg-hagyott magfák jelölik. Gyakorlati gazdaságban nem titok, nem talány, tapasztalati uton megfigyelt dolog, hogy a bor-termés jóságára, vagy bőségre való tekintettel éppen ennyi, és nem több, nem kevesebb töke szükséges a szőlőhegy beállítására. Több vagy kevesebb a gazda érzénye rová-sára megy, pedig elvégre minden gazdaságnál ez a pro-blema aranykincs. I. az aránylagos haszon. Hogyan hajtsunk pedig hasznát az a szőlő, mely csak ugy nagyban szá-mítást nélkül van beültetve, hol a kopó könnyedén hajja a

vadat, s hol a kiadás csak annyi, ha a triangulariter kimért szőlők mind aranytermő vesszővel is vannak beültetve, vagy közbe-közbe a nemes venyigét dudva, ragadály, laboda veri fel. Igen, de a különbség mekkora, a maga rendén be-állított szőlőnél haszon dolgában? Gondolkozik-e, kérdem, valaki nálunk arról, valjon hány tökéet veszen fel a szőlő holdonként karikás, vagy egész, v. feltöltés mévelésnél. Az ilyen kalmarkodó számítás persze, illetlen ex asse nobilis, vagy amolyan urhatnám szagu birtokoshoz? Bizony sokkal illetlenebb a szegénység, a devalvatio, aztán végre a tönkre-jutás, ha magunk vagyunk főokai, s nem segítünk magun-kon, mikor pedig tudnánk; bizony megérdemelne azt a nem is nagy megerősítéssel járó fáradságot, hogy a gazdasági számvitelből legalább az elemi ismereteket megszerezzük. Emelkedjünk ki hát, míg végképp el nem esünk, nomádi gazdalkodásunk nyugtató bilincseiből. Tizenöt keserves év tanúsága se tudott volna százados csődnősségünkkel ki-mozdítani? Egy újabb martialis, vagy drásticos műtételnek kell-e még bekövetkezni, mely azon meggyőződést oltsa belénk, hogy csakugyan meg kell, és pedig gyökeresen meg kell változtatni mezőgazdasági, szőlőművelési egész rendszerünket, ha nem akarjuk magunkat kitenni az utókor ítéletének, hogy a nemes életrevaló magyar faj családjában csak mi voltunk azok, kik inkább elevenen eltemetettük volna magunkat, mintsem a kor parancsoló, intő, buzditó szavára figyelmeztve, azt követjük volna.

„Fán terem a szőlő” — csupa gyönyörűség, olyan szép a szőlő fája — (a termésről nagy bölcsen halgat az irás). Egyike sajnos, felette káros előítéleteinknek, melyelyt magát az avatlan, okszerűtlen eljárás előtt és után, ante in et post ámitja, s egy évről a másikra ki nem ábrándítható csaló-dásokban ringatja még az okosabb is, míg helyezett naponta súlyosabb, kétesebb lesz. Évek előtt egy ismerőssémmel, szakértő termelővel Magyarbónból rendre jártuk szőlőhe-gyeinket. Elszőnyitlőködött, látván a szőlőfa nevelése körüli balfogásainkat. „Hisz énök, u. m. nem bort, hanem venyig-gét termelnek.” „Hisz az ilyen szőlőművelés előbb utóbb tönkre teszi.” Igazza volt. Nem ismerjük a nemes növény szerves életműködését. Nem észleltük, miképp a fölösleges fahagyással a termést rövidítjük meg. Nem tudjuk, hogy a szőlőfa sebes és gyors nedvkeringésével folytonosan s gépie-sen faképzésre dolgozik, tehát okszerűtlen metszés, a faj saját művelési módjának eltávolítása, a termő és meddő hajtások gondos megválogatása stb. által kell a sebes folyású nedvek keringését mérsékelve, megköve, mesterséges uton kény-szeríteni a tökéet, hogy ne sok, csak elegendő fát, s minél több gyümölcsöt teremjen. Itt a bűg! a „lenni vagy nem lenni” kérdésnek vezé, de nem lehetetlen megoldása. Ki a mint el, vagy nem találta, jól vagy roszul alkalmazta, veszi hasznát, vagy valjha bizonyos kárát. Mi nem alkalmaztuk, mert el sem találtuk. Mindenütt tapogatózunk, csak ott nem, hol az égető seb mind mélyebbre rágja magát. Könnyebb s kényelmesebb is, az igaz, a hibát más pl. a körülmények nyakába sózni, mintsem férfiason bevallani; de valjon okos, észleves, hasznos dolog-e? Most még csak térdig, vagy övig vagyunk a vízbe, ha elbizakodásunk, modszatlanságunk soká tart, fejünkbe nő az ár, s igralom nélkül elsodor. Avagy ha fatermelési életrevalóságunkkal dicsekedni kellene, nem kiáltanák-e hozzánk a pusztá ker-tek városunk kebelében, melyekből számtaluk az illatos virág, az enyhe árnyék, a pázsint vidító zöldje; nem kiált-e temérdek határunk kiengesztelése, mely úgy néz ki, mint a szőlőszőlő felvert tenger sivar hegyhullámmal, s mélyes-ges völgyeivel, biztos rév, vagy oáz nélkül, hol a vándor szemé megpihenne, v. a levért képelet nyugponot fedezze fel, nincs bokor, nincs fa, csak a vadserje, s a mező vadrózsája, melynek magvát a félénk madár gyors repülés közt veszélyt sejtve, hullatott el. Itt a tér, melyet fával, vad- és gyümölcserdővel kell benépesíteni; amott a czél okszerű uton nemes, értékes bortermelése a hegyeinkben fekvő, s évenként befektetni kellett tökéet után olyan kamatbiztosít-tás, a mi a fáradságot aztán meg is fizesse.

Valaki — megnevezni nem tudom — eleven tízes phau-tasiája lehetett, városunkat szőlővel koszorúzott méhkasnak, népt a kas munkás rajjának nevezte. A koszorus kas, s rajja is ugy, a hogy meg van még, de legyen szabad kér-deni: hol a méh?

Befejezhetlen hagyjuk tárgyunkat, míg reá alkalm-szerűleg visszatérhetünk. Fegyelmiunket nagyobb dolgok fog-lalják el. Erkölsai állapotaink felett akarunk, időserint szemlélt tartani.

Uj tordai.

Küszteudse, febr. 20.

De bizony nem hogy az idej február magán kifogni. Olyan fecskésedő tavasszal kecsgetett bennünket a ja-nuár, hogy már szinte veteményezéshez kezdünk vala, ha ugyancsak veteménykertnek itt, bár hire volna. Ha-nem kezdtek a subák elmaradozni, a turbánok eltűnedezni s a szép piros fez, meg tarka könnyű öltözetek sűrűsödni. Magam a februarius álnokságát ismervén, óva-tosabb valék; mégis rászedtem, mert derült napon kez-dtem havi körutamat s alig láttam néhány falvat, Medsi-dich városába szorultam; hol, ha Kálisch vendégszerető háza nem fogad — kit erre utazóknak ajánlok — ugyancsak meglakoltam volna. Onnét is hófürgeteg kíséretében vergőd-ted ide, hol meg a szívek is hóba temetvék. Képzeltetni tehát, minő fagyaltitást most Küszteudse!

zottságok, telekkönyv-inspectorok. A szász n. gyűlés nem foghat hozzá ily nagyban, mert hiányoznak az eszközök. A feladatot tehát abban látta, hogy valamiképp oly módot javasoljon, melynél fogva a telekkönyv-ügy a szász földön lehető kevés áldozattal érvényesíthető. E szempontból kéri munkáját bírálat alá venni stb. Kevés vita után meghatározott, hogy a munkát nyomassék ki, közöltesse a következő, hogy tanulmányozhassák, vagy ha szükségesnek látják, küldjék a szervezőnek utasítást; az érdemleges tárgyalás ideje a kézbesítéstől számítandó három hét lesz. Egyéb tárgy nem lévén, az ülés berekesztett, s a jövő gyűlésre kitűztetett Rannier indítványa, némely birodalmi törvényeknek a szász földre nézve leendő adóptálása iránt.

— Lagrand és Hirsch bankárok, a kik a várad-kolozsvár-bodai vaspálya kiépítésének előállítására vállalkoztak, közlelőből személyesen érkeztek Bécsbe, s a kereskedelmi és pénzügyminiszernek, valamint a magyar fő-kanczellárnak tiszteletké. Ezen bankárház utasítása folytán egy kis mérnöki testület indult Erdélybe, Herz Gyula vezetésével, a ki a keleti vaspálya építésénél már kitűnő nevet vívott magának. Céljuk a kérdéses vonalon szemlélteteni, melynek alapján a szerződés a kormány elibe fog terjesztetni, s minthogy az előmunkálatok már eddig is jelentékeny előhaladtak volt, remélik, hogy a mérnökök hat hét alatt feladatukat megoldják. Jól értesült kevés körökben senki se kételkedik, hogy a kamatbiztosíték kérdése majd körülbelül július hónap a Reichsrath elébe fog terjesztetni, s a közvélemény felteszi a Reichsrathról, hogy nem fog beleesni ama gyakorlatlan politika hibáiba, mely a kibékülés és egyetértés magas érdekeit mellékes kérdésekből méltatlanul nyomás, visszatartás, stb. által kockáztatja. Beszélnek oly terülről is, mely mind a várad-kolozsvári, mind az arad-szebeni vonal barátaikat kielégítendő oly formálag, hogy a két vonal Fejérvárnál egyesülve vitetnek Szebenbe stb.

— Az erdélyi román irodalmi egyesület, mint a „T. Román” jelentéséből látjuk, márcz. 3-án havi ülést tartott Szebenben; azonban szemlelmi kérdések helyett ez alkalommal csak inkább a pénzügyi állás és szervezkedésről volt szó. Az egyesület alaptőkéje 16,882 frt 32 kr. Több román község természetével járul az alaptőké gyarapításához.

— Tordáról írják febr. végéről: Tivadar napi vásárunk igen szegényül tűnt ki. A szarvasmarha ára ott áll, hol állott a múlt őszön Miklós napi vásárunkkor. Eladni való elég volt, de kevés, minden ember pénzügyéről beszél. Probamarhat vett az előjáróság, s a hus fontja kivágásuk után felemeltetett 14 kr. o. é. Ha mind így, utoljára s el is hagyjuk Kolozsvárt a hus drágaságban. A vásárnapját kevés nép látogatta meg. Egy előkelő hivatalnok azt a megjegyzést tette rá, hogy ez alkalommal a tolvajok is megkaptak. Azon ur nem ismeretes Tordamegye s város börtöne népességével; tekintsen csak be a városháza udvarára, meg fogja látni, hogy hemszeg ottan a sok tolvajmagány, házfelverésért, lopásért stb. elfűlőket befogott rák. Megvagyunk napozva az adófizetésre egy évnegyedi hátrálékért. pedig még azt se tudjuk mi az adón, mert birtokunkhoz eddigelő nincs szerencsénk. F. hó 23-án éjfélt után 1 1/2 órákor egy pusztá ház az aknára feljárt utcába leégett. Víz környékébe sehol sincs, mégis az alsónép oly ügyesen viselte magát, hogy csak fűdele éghetett el; derekát megtámasztta s a mi legnevezetesebb, a fizetéses éji öröknek ő — t. i. a nép — adta tudtúl a tűzet lármája által. Közlelőből sóvárgó G. M. nevű pálinkás feje beugratta az aknába, s kevés idő múlva kiadta lelkét. OO

— Marosvásárhelyről márt. 11-ől veszzük a következő értesítést: Bécsből vett magánlevél folytán irhatom, hogy a kir. tábla szervezése egyelőre elmarad, hogy fog-e a mostani ideig. belszerkezetén valami változtatás történni nem tudjuk, annyit bíról, hogy ha már az alkotmányos forma sem tartható meg, a munka célszerűbb felosztása tekintetéből módosítás fogna történni, a mennyiben az eddig három előadó által hordozott terü a többi assessorok, mint referensek közt fog felosztani. A tegnap viradólág tartott katonai célzólás alkalmával egy a célzólás felállításával foglalkozott ujoncz véletlenségből meglovott, a golyó két szemét bódította el, s néhány perc múlva kimúlt. Megemléstére méltónak tartom B. M. által írt három szakaszú egy tudákos szabónak életéből merített vigjátékát. 1-ső sz. Ollosi a repülő szabó; 2-dik sz. a szabó mint iparkamarai tanácsos; 3-dik sz. a sajátot eszik tornával; kik olvassák igen dicséretleg szólnak róla, megválnak, hogy nyilatkozik a budai szin bíráló választmány hová már elküldetett. A napokban került vég tárgyalás alá a számos tagból álló Ludason elfogott bankó hamisító társaság ügye, miről annak idejében. Z. W.

— Az erdélyi román congressus, a „P. L.” bécsi levelezője szerint csak ápril hónap utolsó. Minthogy ez értekezlet az erdélyi országgyűlés egybehívására befolyással lesz, ennek összehívása nincs oly közvetlen közel, mint azt sokan hiszik.

— Pár nap előtt történt, hogy M. . . bécsi bankár egy vendégülben gyalázólág nyilatkozott a bécsi journalistikáról, és holmi „csattanós argumentumokat” emlegetett. Wiener ur, bécsi journalistika erre arczul titotte a bankár urat. E történetet a „Wanderer” s az „Ost. D. Post” tárcáiról elbeszéltek lapjaikban, miért mind ők, mind az illető szerkesztők bevádoltatták a „törvénytelen tett helyesléseért.” A vétárgyalás a napokban volt. Nevezett lapok szerkesztőit Nordmann János és Schmied József urakat 15 frt pénzbírság, vagy esetleg 3 napi fogság és 100 frt biztosítéki összeg elvesztésére; a tárcáirókat: Ranzoni Emil és Klapp M. urakat pedig 40 frt pénzbírság, vagy esetleg 8 napi fogságra ítélték.

— Az országos magyar gazdasági egyesület bevétel 1862-ben 21,242 frt 82 kr, a kiadás 20,907 frt 26 1/2 kr volt, — s így a pénztárban maradt 335 frt 55 1/2 kr.

— Ama bizonyos „Gesellschaftsreider” folytatja politikai elmélkedéseit az erdélyi politikai pártállások felől, s többek közt azt mondja, hogy Erdélyben, „valamint Ausztriában” általában három rend (Stände) vagy nagy párt válik ki, s így osztályoz: a nagyföldbirtokos képviseli a nemesség; a középosztályt a polgárság, iparosok, kereskedők, tudósok, hivatalnokok, papok stb. és végül a kisbirtokos a paraszt rend. Majd hozzá szólunk

tán e kényes tárgyhöz, melynek nálunk oly árnyalatai vannak, hogy Erdély social-politikai viszonyait csak a mondhatja a lajtámbúliakkal azonosoknak, a ki nem ismeri egyfelől törvényeinket s másfelől társadalmi életünkben a saját-szerű kapcsolatokat és — mondjuk ki! — itt-ott anomáliákat. De talán már is ráérezolja homlokát némely ember, a ki divatos előítéletekben bódol?

— A közeposztályt Magyarországon az „Oesterr. Ztg.” szerint a pesti kereskedelmi kamara képviseli jelenleg. — Fogarasi vidékén — a „Kronst. Ztg.” levelezője szerint sokra vitte isten a borbélyok dolgát, mert törvényeséki bíróságra is alkalmaztatnak.

— „Kedves Forgách gróf, most már legyen rajta ön is, hogy ne maradjon Nádasdy grófnál hátrább!” Ezen szavakkal serkenté — a „Presse” szerint — ő Felsőeg egyik legutóbbi minisiteránakban, mely az erdélyi kérdés vagyis az erdélyi országgyűlés egybehívása felett tartott, a magyar főkirálótól arra, hogy ő is formulázza és terjessze már elő indítványát a magyar alkotmánykérdés megoldása iránt.

— Éppen most jelent meg Kolozsvárott Gáman János nyomdájában „Erdély hivatali tisztii névtára” 1863-ik évre, melyhez járulnak az 1861 óta kiadott rendeletek és kormány intézkedések kivonatossan; ugy szintén Erdély alkotmányos felosztása, s helység neveinek betűsoros jegyzéke. Ezen munka ára 2 forint és kapható Stein János könyvkereskedésében is, valamint minden könyvársznál.

— A „Hivatalos értesítő” mellett egy centumputer aláírásával egy politikai irat jelent meg „Kolozsvár képviselete s az autonómia kérdése” cím alatt. Sok figyelemre méltó mond, azonban alapelvűlemben oly doctrinát állít fel a mit Talleyrandtól tanult el, s a mi ment az egységes Franciaországban; de pusztulása zeine egy oly nemzetet, mely országos önállóságot egy más birodalommal közös dynastia alatt csak is a törvényeikhez való szigorú ragaszkodás által tarthatja fenn. Az idők nem kedveznek, hogy ez irat bírálatába bocsátkozzunk.

— Udvarhelyszékről egy tisztégi közlés alkalmából írják, hogy az adónak a szabadságú katonákalkali felhajtása hátrányosabb mint a rendesekkel, mert a szabadságos katoná napidija 20 és néhol 40 kr, e mellett kétszer pálinka, egyszer bor az étel mellé naponként; míg a rendes katonának az étel mellett 5 kr patkópénz cím alatti napidij fizetetik az adóhátrálékul.

— M. Várasárhelyről felszólalás küldetett be hozzánk egy oly zártkörű mulatság miatt, hova a bementidij 20 frt volt a nélkül, hogy valami kegyeletessézzel állt volna összeköttetésben. Sok pénz lehet Maros-Vásárhelyt valóban. Mindamellett nem osztjuk a baktúldó a miatti ingerültséget, hogy ez által tán azon vigalomban résztvevők egy egészen külön és a székiyföldön valóban mostruosus kástát akartak volna szakadni. Zártkörű bálók mindenütt vannak, s ezek miatt mindig méltatlankodhatik az, a ki meg nem hivatott; azonban a meghívások mindig a rendezők tappintatástól függenek, s így az ily zártkörű vigalmakért lehetnek személyes feltételek, de azt nem következtethetjük, hogy ez által tán a résztvevők saját nemzet és sorsfelelőit külön szakadni akarvának. Hová szakadnánk? hisz együtt is oly kevesen vagyunk.

— Varsóban a következő pikant adoma keringett: Egy előkelő lengyel urhölgy súlyosan compromittált fiának megkegyelmezését kérte a nagyherceg, a ki eleinte nem akarta meghallgatni, mert a fiatal lengyel neve azok jegyzékén állt, kiket nem lehet megkegyelmezni, végre azonban kéréseivel mégis annyira meglágyította szívét, hogy a haditörvényességnek működő Rosznov tábornokhoz így szólt: Jegyezze föl e nevet. Rosznov erre azt válaszolá: Fenség! azon lengyel az „a” betű áll tartozik, 3 orosz őlt meg. Az anyja, ki ezt hallá, csodálkozva így szólt a nagyhercegehez: „Fenség! hisz ez lehetetlen; a „Dzien. powszechny”-ben az állt, hogy azon csatában, hol fiam elfogott, csak két orosz esett el, lehetetlen tehát, hogy egymaga hármát őlt volna meg!

— Nyilatkozat. Alólirottak a bíráló két tanárikar megbízásából közhírré tesszük, hogy a maros-vásárhelyi „Kazinczy-alapítvány” nevében 1862-re kitűzött szépirodalmi és másnemű pályakérdésekre három pályamű érkezvén, ezeknek átvizsgálását az illetők november havában bevégezték. Elnök gróf Lázár Mór ur ő nagysága azonban számos elfoglaltságai miatt hosszas ideig távol lévén, s e miatt a szükséges gyűlést mind eddig meg nem tarthatván: a bírálok a részleteket és az eredményt csak a gyűlés közlelőből szándékolt megtartása után közölhetik.

Maros-Vásárhelyt, febr. 27-én 1863.

Szabó Sámuel,

ref. főtanodai igazgató.

Sárosy Károly,

rom. kath. közép-tanodai igazgató.

POLITIKAI HIREK.

ANGOLORSZÁG. London, márt. 8. Angolhon fővárosa s az összes napi sajtó egy pár napra felretette a politikát s Alexandra hercegnő elfogadása ünnepeivel van elfoglalva. A hercegnő tegnap költött ki Gravesendben s királyi tisztelettel üdvözöltetett. Kisérte 12 kocsiból állott; a nép mindenütt lelkesedéssel fogadta. Palmerston és Russel lord Windsorbá mentek s az ünnepelel tartama alatt valószínűleg ott mulattak.

Angliában is azt hiszik, hogy Napoleon császár visszahívja seregét Mexikóból, a mit nem tenne, ha másutt aratandó győzelem báberaival nem kecsgetné magát. A visszahívás s ez által a mexikói vereség nyílt bevallása, angol felfogás szerint arra mutat, hogy kétségtelenül európai háboru előestéjén állunk.

Palmerston lord e hó 5-én közölte az alsóházzal Clarendon lord és a brit kormány közt váltott levelezést a lengyel ügyben 1856-ik évből. Az akkori congressusban Anglia elő akarta hozni a lengyel kérdést, hogy az orosz czárt a lengyel szerződés megtartására bírja. De Orlov gróf kijelentette a czár nevében, hogy a congressusban e kérdésre nem felel, azért elő se hozzák, mert az a lengyelek-

nek csak ártana; míg különben a czár elhatározta a lengyeleknek minden elvett jogait önként visszaadni. Ekép elmaradt a lengyel kérdés felvétele a congressusban. Ezt jelenti Clarendon lord Párisból kormányának, s az angol kormány tudatja, hogy a dolgot teljesen helybenhagyja. Ez a levelezés tartalma.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, márt. 9. A „France” szerint egy futár érkezett Párisba rendkívül fontos sürgönyökkel, állítólag a pétérvári francia követtől. Ennek következtében azonnal rendkívüli minisitertanács tartott.

Ugyanazon lap Konstantin nagyherceget a lengyelek pártfogójául mutatja fel. A nagyherceg t. i. irt volna testvérenéke az orosz czárnak, támogatván Franciaország jóakór lépéseit, s kijelentvén, hogy Lengyelország lecsendesítésének egyetlen módja: a liberális és autonóm-intézmények létesítése. „Ha jól vagyunk értesülve, írja a „France”, Pétervárt az a szándék, hogy Lengyelország külön kormányzást s külön pénzügyet kapna a birodalom többi részétől, s az államköltséget az országgyűlés szavazná meg, az ország szükségéit alkalmazva. A császár varsói helytartója gyakorolná a végrehajtó-hatalmat, s nevezné ki a minisiterket és tisztviselőket, a kik mindnyájan lengyelek lennének.”

A meggyekben is szüntelen élénk mozgás van a lengyelek érdekében, mint a fővárosban. Az aláírások folynak s az iver gyorsan megtelnek. A lapok, szinkultúnság nélkül sürgetik a kormányt a lengyelek javára teendő lépésekre.

OLASZORSZÁG. Turin, márt. 8. A lengyelek javára meeting tartott Brofferio elnöklété alatt. Legjelesebb szónokok voltak: Cairoli és Sineo követek, Klappa tábornok és Pascal Duprat. Elhatározottak, hogy Lengyelország érdekében a parlamenthez kérvény intézessék s az aláírás elősegíttessék. A Nápolyban tartott meetingben Ricciardi követ elnököl, s elhatározottak, hogy a lengyelek az olasz népokonszenzének kifejezéséről értesíttessenek, valamint azon óhaját fejeztessék ki, hogy Olaszország fővárosa a római határokhöz közel eső városba áthelyeztessék. Bresciában a meeting elnöke Zauardelli követ volt, s elhatározottak a kormányt felhívni, hogy a katonai készletek folytattassanak, s a nemzetiségek és szabadság ellenségei leküzdessenek. Mindenütt a legnagyobb rend uralkodott.

Az „Indep. B.” Bernből márt. 7-ől azt jelentette volt, hogy Garibaldi Menotti, Lengyelországba szándékozván utazni, a nevezett városban keresztilmet; s hogy bizonyos számú schweiziak is utban vannak oda. A „Diritto” márt. 9-i számában azt írja, hogy nem igaz, hogy Garibaldi Menotti Bernbe érkezett volna; sőt el sem hagyta Caprerát.

A „Movimento” szerint a lengyel felkelők táborában nagyszámu olasz ifjúság van, a kik Párisból mentek oda.

A bourbonista rablócsapatok ismét vakmerően garázdálkodnak. Píloné hírhedt bandavezér nagy tekintélyben áll a népnél Nápoly környékén. Avitabile marquestet elfogatta. Beszéli, hogy a napokban Nápolyban is megfordult s egy kávéházban megvendégelte a jelenvoltakat fagyallalt; midőn elment, egy biléte hagyott ott, a melyben tudatta, hogy „Píloné lovag, a mint magát nevezi, az Avitabile marqueste pénzéből vendégeskedett.” Chivavone bandája is megjelent újra Benevent környékén; 40 főből áll. Több magán polgáron és nemzetőrön kívül egy tiszt tisztként katonával együtt áldozata lett e rablócsapatnak.

E körülményeknél fogva Délolaszországba ismét több lovas ezredet indítottak Lamarmora kívánatára. Ellenben a Pó és Minicio vonalon megkevesbitették az őrséget. Sőt azt beszéli, hogy ha Ausztria nyugodtan marad s a lefegyverkezésről szállongó hírek valószínűk, példáját Olaszország is követni fogja.

Matteo követ, a ki a Píloné rablócsapatjának üldözésével volt megbízva, márt. 1-ől jelentette, hogy a nevezett bandát Scinsicellónál megtámadta, hármát elejtvén s egyet mezebesítvén költözk, szétugrasztotta. A katonák közül egy tizedes könnyű sebet kapott.

NÉMETORSZÁG. Berlin, márt. 7. Az itteni orosz követségi palotában, a francia és orosz diplomácia képviselői közt nagy sürgős forgás van; a mint azonban sejtani lehet, nem az orosz-porosz egyezmény forgó kérdésben, hanem inkább azok az engedmények, a melyeket Franciaország Pétervártól követel a lengyelek részére. E tárgyban, hírszerint jegyzék is érkezett Párisból.

Bécsi diplomatiái körökből származó tudósítások szerint mind Anglia mind Franciaország jegyzékeket küldtek Berlinbe, a melyekben kívánják a porosz-orosz conventio megsemmisítését, a mely lépés annál könnyebb, minthogy Orosz-szágnak Párisban és Londonban tett nyilatkozatai folytán a pétérvári kabinet semmi súlyt nem fektet ezen conventiora. A mi Ausztriának állását illeti ezen conventiohoz, Bécsben nem várták be a nyugati hatalmak lépését, hanem már korábban előterjesztéseket tettek Berlinben, s gr. Károlyi legközelebb azt az utasítást kapta, hogy ujtassa meg ezen előterjesztéseket. A bécsi kormány nem mulasztotta el Berlinben arra utalni, hogy a közvélemény által egyhangulag elítélt ezen szerződés mennyire ellenkezik a szövetség érdekeivel, s minő veszélyt rejt magában Németország biztonságára nézve. Bajorország és Baden mindjárt csatlakoztak Ausztria előterjesztéséhez, és nagy a remény, hogy a többi szövetségi államok is, a melyeket a francia invasio leginkább fenyeget, hasonlólt fognak tenni.

A „Rheinische Ztg.” írja: Bismark ur egészségi állapotában oly jelenségek mutatkoznak, a melyek más porosz statusfűriaian komoly elmeabáborodások előjeleinek bizonyultak be. Különösen darab idő óta álmatlanságban szenved B. ur. A „Vaterland” levelezője az idézett szavak alatt ürdőgi rosz akaratot lát rejleni s arra emlékeztet, hogy már sokszor sikerült, gyenge elméket az által, hogy szakavatlanul tébolyodottaknak hirdetik őket, valóssággal megbolondítani. Hanem Bismark ur nem tartozik az ilyen gyengék osztályába.

OROSZ- és LENGYELORSZÁG. Varsó, márt. 8. A „Wiener Ztg.”-nak távirják: A Skalaban egyesült majdnem 6000 főnyi felkelő csapat az ekkorág elszélesített csapatok maradványából alakult. A felkelők mintegy 300 főnyi csatári Pieskowsa Skala kastélyt megszállva tartották. A csapat többi része tartalékkép az erdőben vonta meg magát. Az

oroszok egy időben támadták meg a kastélyt s erdőt. A felkelők élénk harc után szétverettek s nagy veszteséget szenvedtek halottak- és sebesültekben. Némely hírlapok azon közleménye, hogy Langiewicz nagy előnyt vívott volna ki Bagration herceg ellenében, merő kohanlmány.

Az annyiféleképp táviratolt csata lefolyásáról a következő tartalmu részletes tudósítást olvassuk: Az oroszokat itt Szachowszkij herceg és tábornok vezényelte. E hó 4-kén este 10 óra tájban egy lengyel csapat Skala városka felé vonult, a melyet azonban előbb elfoglaltak a Miechowból ide jött oroszok. Az orosz hadoszlop határ-vadászokból, gyalogokból és 50 kozákból állott, a kik a Skala mögött fekvő fallal körülvett temetőben üfőttek tábornok. Langiewicz tábornok terve az volt, hogy ez az orosz csapatot körülkeríti, s a mennyiben lehet, elfogja, s ezért kettős támadásra készült, a melynek egy időben kellett volna a város s a föld feletti megtörténni. A lengyel előőrsek azonban, a kik egész csendben az orosz előőrseket érték, nem bírták magukat visszatartóztatni s tüzeltek. Három lövés három oroszot terített le. E lövések felriasztották az oroszokat, a kik mitsem gyanítva, nyugalomra hajtották le fejükét. Most mindkét részről tüzelés kezdődött, de a melyet a lengyeleknek csakhamar abban kellett hagyniok töltények hiányában. E helyett most a lengyel kaszások törtek elő három oldalról s a heves orosz tüzelés dacára bámulandó bátorsággal haláltak a temető felé mintegy 1200 lépésnyire.

Rövid pihenés után az egyik kaszás elküldte magát, hogy az oroszok hátulról támadást akarnak intézni, mivel a távolban egy lengyel csapatot oroszoknak nézett. E miatt a kaszások közt percznyi rendetlenség támadt s a temetőtől visszavonultak, de a támadást csakhamar újból ismét megkezdették. E közben az oroszok időt nyertek rá, a temetőből kivonulhatni, s felhasználva az éj sötétét, Ivanowice felé hátráltak. Ezen éjjeli csata alkalmával a lengyelek 11 halottat veszítettek s 25-en megsebesültek, míg orosz részről 40 halott, ezek közt egy tiszt, a veszteség; sebesülteiket kocsiokon magukkal vitték. A lengyel csapat Skalából Smardowiczen keresztül Ovezajnak vonult s innen gyors kanyarulatallal az oroszok közlekedését fenyegette Slomnik és Miechow közt, s kényszerítette ezeket, hogy Slomnikból rendetlenségben vonuljanak vissza Miechowba. Az oroszoknak alkalmasint az volt a terve, hogy a forradalmiakat Piaszkowa-Slalanál egyszerre két oldalt, keletről és nyugatról támadják meg; a lengyelek azonban e szándékukban szerencsésen megelőzték őket s az egyik orosz hadoszlopot Wolbromig, a másikat Miechowig nyomták vissza.

Egy krakkói távirat szerint e hó 8-kán délután Ba-

ramban nyolcz felkelő az orosz vámbivatalt pénzkészletét s két kardját lefoglalta s azonnal eltávozott. A csatáról semmi újabb.

Langiewicz, midőn tudomására jött, hogy a csár a felkelést tíz nap alatt minden áron el akarja nyomtatni, aképp nyilatkozott, hogyha Isten élteti, 15 évig folytatandja a guerrilla harczot.

Varsóból jölerésztült egyének állítják, hogy tizenegynapig tartó fegyverszünet fog kötetni, mely alatt Konstantin nagyhercegnek lengyel királylány történetű kiküldetése meg fogna történni. E fegyverszünetet azonban mások csak a Wielopolszki fogásának tartják. Folyó hó 1-jén ismét 400 fiatalember igyekezett a felkelőkhez csatlakozni; de katonaság küldetvén üldözésükre, ezeknek sikerült közülök batvnat elfogni. A többi szerencsésen csatlakozott a forradalmiaknak.

A „Gen. Cor.“ legújabb tudósításai szerint a felkelés növekedésben van. Lithvániában a nemesség szítja azáltal, hogy a parasztokat szabad földtulajdonnal ajándékozza meg. Volhynia északi részében is kezd a mozgalom terjedni s a felkelők jobban vannak fegyverkezve.

GÖRÖGORSZÁG. Athéne, martius 8. Bernau bajor konzul a rendőrségi épületből a bűnfenyítő fogházba szállított. Elfogatásának magyarázatán írják, hogy Bernau ur a Lloyd ügynöke és bajor követ Piraeusban az utóbbi időben Triestből több rendbeli, jelentékeny pénzküldeményt kapott hordókba pakolva, a mik árúknak mondatnak. Az angol konzul bir szerint ennek neszt vete volna, s a görög kormányt azonnal értesítette. Ezért felügyelet rendeltetett, s midőn a legközelebbi Lloyd-gőzös ismét újabb hordókat hozott, ezek, valamint a követ egész háza átkutattak, minek eredménye lön, hogy egy milliól több ezüst huszast találtak, a melyek — mint gyanítják — politikai célokra lettek volna fordítandók. A pénz elkoboztatott s Bernau ur elfogott.

Ujabbak. Az erdélyi országgyűlésre a választási rendszabály a „P. L.“ szerint már elkészült: de a miniszteri tanácsban még nem tárgyalattott. A választási jog az 1791-ki törvények szerint van megállapítva azon módosítással, hogy a hatvanezret meghaladó népességű megyékben még minden 30,000 emberre egy képviselő jut. Regalisták kinevezése még bizonytalan. Az országgyűlés székhelye Kolozsvár vagy Szeben lenne, az erdélyi kancellár ez utób-

bit ajánlja, Gyula-Fehérvárról szó sem lehet, mert nincs elég alkalmas helyisége.

— Bécs, mart. 11. A „Gen. Cor.“ azt hiszi, hogy az erdélyi országgyűlést egybehívó leirat legfeljebb april elejéig megjelenik. A magyarországi országgyűlésre nézve is legközelebb várható az elhatározás.

— Krakkó, mart. 10. Tropiscowban Igomia mellett az oroszok és felkelők előőrsei közt összeütközés történt. Goszta felé jelentékeny orosz csapatok vonulnak. Langiewicz hadállása Gosterában változatlan. Miechowban az oroszok erősítést kaptak Kielceből.

— Lemberg, mart. 11. Langiewicz a központi bizottmány határozata folytán tegnap dictatorrá kiáltotta ki magát. Segédekül Wisocki tábornok s a polgári ügyekben Denkowski adatok mellé.

— Berlin, mart. 10. Posen nagyhercegségében a trzemeznói gymnasium bezáratása parancsoltatott meg, mivel 40 tanuló átment a felkelőkhez.

— Turin, mart. 10. A kölcsöntörvény 116 szavazattal 3 ellen elfogadtatott.

— Rzeszow ből jelentik, hogy az ulowári határról hat sebesült huszárt hoztak a Palfy-ezred Longhai dandarából; köztük b. Szirmay tisztet. Hir szerint e huszárok összeütköztek egy orosz csapattal, a mely az osztrák földre menekült lengyeleket akarta üldözöbe venni. Vesz-tő fél az orosz csapat volt.

Gabonaár Kolozsvárt mártius 12-én 1863.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztbúza 3 frt 25 kr. Elegybúza 2 frt 50 kr. Rozs 2 frt — kr. Árpa — frt — kr. Zab 1 frt — kr. Török-búza 1 frt 50 kr. Pityóka 1 frt — kr. Marhahús 14 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Martius 13-kán: Nemzeti kölcsön 81.35. 5%. Metalliques 74.90. Bank-részvény 805.—. Hitel-részvény 215.30. Váltó Londonra 114.90. Ezüst 114.50. Arany 5.47.

Martius 10-kán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 75.—. Erdélyi 72.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(58)
Sz. 786. 1863.

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye ideiglenes törvényszéke által ezennel közhirrét tétetik, miszerint mai napról jelen szám alatt két végzés által gróf Csáki György földbirtokos urnak özsves ingó, s mindazon ingatlan javai felett, melyek az 1853 évi július 18-án kiadott csöndrendtartás szabálya alá helyezett országokban fekszenek, a csödeljárás alkalmazása saját kérésére elrendeltetett.

Perügyelőül ügyvéd Groisz Nándor ur Kolozsvárt, helyettesül ügyvéd Váradi György ur Kolozsvárt nevezetik ki, s előbbeni a tömeg ideiglenes kezelésével is megbízatik.

Ennélfogva felszólítanak mind azok, kik bár minő jogezim alatt valamely követelést vélnek közadós gróf Csáki György ur ellen igénybe vehetni, hogy ezen igényüket a perügyelő ellen intézendő rendes kereset alakjában legfeljebb 1863-dik évi május 30-ik napjáig bejelenteni el ne mulasztják, mivel ellenkező esetben daczára bár mely tulajdonosi, zálog vagy elsőbbségi jogainak a csödeljárásból ki fognak rekesztetni, s minden igényüket elvesztendik a csödel tömeg ellen.

Egyszermind a végleges tömeggondnok és hitelezői választmány megválasztására határnap tűzetik ki 1863-dik év június 6-án délelőtt 9 órára, melyre a hitelezők a csödelrendtartás 44-dik §-ra utalás mellett azon hozzáadással hivátnak meg, hogy ezen határnapon a közadós által igénybe vett vagyon átengedési kedvezmény fölött is tárgyalás fog tartatni.

Nemes Kolozsmegye id. törvényszékének 1863-dik évi mártius 7-én tartott üléséből.

HEM HIVATALOS.

(7)

BÉRINGER orvos tudorak
es. kir. I. m. szabadalmazott

nevezetes találmányu jeles

NÖVÉNYI HAJ-FESTŐ SZERE.

Ezen új találmányu szer a legszakavatottabb orvosi tekintélyek által megvizsgálva, a haj- szálak és szemöldök tetszés szerinti árnyéklatu festésekre, tökéletesen észszerűnek s ártalmatlannak számított, a nélkül hogy a bőrt foltosítsa, vagy azon valami szagot hagyja maga után. Az alkalmazása szerfelett könnyű, és ezen festő szer által előállított hajszínezetek a legtermészetesebbek, s a festési műtétel eredménytelensége lehetetlen.

A festés után, mely általában tartós és hathatós szokott lenni, s mely mindég csak az utólagoson nőtt hajaknál újítandó, használatni, a szokott módon, jó hajkenőcsöt, vagy akárminemű tiszta haj-olajat. Béringer orvostudor növényi haj-festő szere két I. és II. számmal jelelt üvegesében tartatik, s mindentűt 5 frt o. és szabott áron kapható, használati utmutatás valamint a műtételhez szükséges 2 kefe és 2 tal mellékelve van.

Dr. Béringer összes szabadalmazott készítményei az eredeti szabott áron: Kolozsvárt: csak is gyógyszer. WOLFF J. s Khudi J özvegyénél kaphatók, valamint Abudbányán: Ferenczi Mihály; Beszterczén: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer; Brásóban: Stenner F.; Dévén: Büchler A.; Nagy Enyedén: Trajánovits Ede gyógyszerész és Szécsényben: Schmidt A.; Hátszegén: Mátéfi Béla gyógyszer.; Kézdi-Vásárhelyt: Hankó László; Köhalmomban: Melas Ed. F. gyógyszer.; Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsch; Segesvárt: Misselbacher fia és Teutsch; Sz-Ujvárt: Placintár és fia gyógyszer.; Szász-Régenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissörtel Ad. G.; Szebenben: Zöhrer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz.-Udvarhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer.; Szeredében: Goszy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tördán: Velits G. és Wolff G.; Zalathán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

(57)

Korcsma haszonbérlet.

(3—3)

A m.-valkói közbirtokosság M.-Valkó helységében létező korcsmaölési joga f. évi március hó 26-án árverés útján 3 évre haszonbérbe adatik. Az árverelés a közbirtokosság pénztárnoka szállásán a mondott napon d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Incsel, március 6-án, 1863.

Gyarmathy Miklós, alinspector.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésben Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön kapható:

VADRÓZSÁK.

Székely Népköltési Gyűjtemény.

Szerkesztő KRIZA JÁNOS. 1863. (VIII— 576 lap.) Ára 2 ft 50 kr.

Az erdélyi muzeum-egylet évkönyvei.

Szerkesztette Brassai Sámuel m. h. i. 1861. 4-r-I-ső kötet 1 frt. 70 kr.

II-dik kötet I-ső füzet 1862. 4-rét 80 lap. Ára 80 kr.

Csatározás a Daco-Roman törekvések ellen.

(Vonatkozva Iliarianu Papiu „Erdély függetlensége“ című rőpiratára.)

Irtá Dózsa Dániel. Ára 40 kr.

Erdély nagyfejedelemség hivatali tisztí névtára 1863-dik évre

hozzájárul a rendeletek és intézkedések tára, Erdély alkotmányos felosztása s helység-neveinek betűsoros jegyzéke. Ára 2 frt.

ÉLETUNT EMBER.

Regény. Irtá VAS GEREBEN 2 kötet. Ára 2 frt.

Oláh Judith. Történeti regény egy kötetben. Irtá Dózsa Dániel. Ára 1 ft. 20 kr.

Ingyen tanító francia nyelv-mester. A francia nyelvvel színtoly könnyen, mint alaposan megtanulni kívánó magyar ifjaknak ajánlja Brassai Sámuel. I. rész. Az alap- és bővített egyszerű mondat. (A kékkönyvtár XIV. füzet.) Ára 1 frt 60 kr.

Képek a hazai történelemből. Gyermekek számára szerkesztő Tanczos János. Ára 50 kr.

A magyar kényurak. Regény az Anjou-királyok korából. Irtá József Miklós. 4 kötet. Ára 4 ft.

Az országbírói értekezletről, különös tekintettel a váltójogra. Lipcse. 1863. Ára 50 kr.